RDW Juridische en Bestuurlijke zaken

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directoraat-Generaal Bereikbaarheid
T.a.v. mevr. wob weigeringsgrond
Postbus 20904
2500 EX Den Haag

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum	Bijlage(n)
Brief 10 mei 2019	JBZ 2019-4236	11 september 2019	-

Contactpersoon	Doorkiesnummer	E-mail
wob	wob	wob

Onderwerp
Uw verzoek van 10 mei 2019 tot een uitvoeringstoets inzake het wetsvoorstel Stop Rijbewijs

Geachte mevrouw wo wob,

In reactie op uw brief d.d. 10 mei 2019 (bij de RDW geregistreerd onder nummer DIR19-2431) met het verzoek tot het uitvoeren van een uitvoeringstoets naar het wetsvoorstel Stop Rijbewijs bericht ik u het volgende. U heeft mij gevraagd om de consequenties van de betreffende wetswijziging voor de RDW in beeld te brengen. U heeft verzocht om de uitvoeringstoets te richten op de onderdelen die raken aan het functioneren van de RDW. De uitvoeringstoets moet zich richten op:

1. Alle relevante bedrijfsvoering aspecten
2. De uitvoeringskosten voor de aangepaste werkprocessen

U heeft verzocht om de uitvoeringstoets uiterlijk 15 juli 2019 **in concept** op te leveren. Door de mededeling van wob, sr. beleidsmedewerker van uw ministerie, is 9 juli deze oplevering verschoven naar medio augustus 2019. Gelet op de reactietermijn heb ik de consequenties van de wetswijziging op hoofdlijnen in kaart gebracht. Ik ben hierbij uitgegaan van de volgende uitgangspunten.

Uitgangspunten

- Het wetsvoorstel is op te splitsen in drie onderdelen:
  A) De functionaliteit Stop Rijbewijs.
  B) Wijzigingen met betrekking tot gevonden rijbewijzen.
  C) Overige, aanverwante wijzigingen met name in relatie tot het CBR.
  In de uitvoeringstoets worden deze drie onderdelen afzonderlijk beoordeeld op hun uitvoerbaarheid.
- Communicatie in de keten en op eigen websites wordt door de RDW uitgevoerd.

- Conform de Memorie van Toelichting wordt uitgegaan van 52.500 gevallen per jaar waarin gebruik wordt gemaakt van het elektronisch melden van verlies, diefstal of fraude.
- Voor het gebruik maken van deze dienst dient de burger in te loggen op een RDW webdienst waarbij wordt ingelogd door middel van DigiD op het niveau 'Midden'.
- Aanpassing van de gemeentesoftware wordt door de gemeenten uitgevoerd.
- De online mogelijkheid voor het melden van vermissing/diefstal of fraude is van toepassing voor burgers die in het bezit zijn van een Nederlands rijbewijs. Het melden van vermissing van buitenlandse rijbewijzen is niet online mogelijk.
- Het melden van vermissing/diefstal leidt tot het blokkeren van alle functies van het document.
- Heractivatie van een vermist/gestolen document is niet mogelijk

Opbouw document
Het voorliggende document beschrijft kort de huidige situatie en de aanleiding voor de wetswijziging. Daarna worden achtereenvolgens de wijzigingen besproken met betrekking tot de functionaliteit Stop Rijbewijs, de werkwijze bij gevonden rijbewijzen en tot slot overige en aanverwante wijzigingen met name in relatie tot het CBR die in het onderliggende wetsvoorstel worden meegenomen.

Tevens wordt een aantal aandachtspunten betreffende de voorgestelde wettekst en Memorie van Toelichting behandeld. Vervolgens worden de implementatie van de verschillende onderdelen uit het wetsvoorstel besproken evenals de uitvoeringskosten.

Huidige situatie
Op basis van de huidige wetgeving dient een burger aangifte van vermissing of diefstal bij de politie te doen. De politie maakt hiervan proces-verbaal op. Dit proces-verbaal is nodig om bij een gemeente een vervangend rijbewijs aan te vragen. De gemeente zorgt voor registratie van de vermissing of diefstal in het Rijbewijzenregister (hierna: CRB).
In de huidige praktijk wordt door de burger een verklaring van vermissing of diefstal van het rijbewijs bij de gemeente opgesteld. De politie geeft in de praktijk geen proces-verbaal van vermissing of diefstal meer af. Er wordt op dit moment afgeweken van de vigerende wetgeving.

Aanleiding voor de wijziging
Het zo snel mogelijk doen van een melding van vermissing, diefstal of fraude, waarmee de identiteitsfunctie van het rijbewijs wordt geblokkeerd, is in het belang van burgers. De huidige procedure leidt ertoe dat er langere tijd kan zitten tussen de vermissing/diefstal en de registratie van de vermissing/diefstal. Dit is het gevolg van de beperkte openingstijden van gemeenten. Deze situatie is onwenselijk en bovendien is de wettelijke procedure omslachtig gebleken. Ook kan in de huidige situatie (zowel de wettelijke situatie als die in de praktijk)

weinig worden gedaan tegen misbruik van gegevens op het rijbewijs (identiteitsfraude), terwijl van een overheid verwacht mag worden dat zij de burgers optimaal faciliteert.

Het wetsvoorstel heeft primair tot doel de tijd tussen enerzijds constatering van vermissing/diefstal of het vermoeden van fraude en anderzijds het blokkeren van het rijbewijs in het belang van de burger zo veel mogelijk te verkorten.

Wijzigingen in drie onderdelen
De wetswijziging bestaat uit drie van elkaar te onderscheiden onderdelen. Het betreft de onderdelen:

A) De functionaliteit Stop Rijbewijs: Het mogelijk maken om online het blokkeren van het rijbewijs na vermissing, diefstal of vermoeden van fraude.
B) Wijzigingen met betrekking tot gevonden rijbewijzen.
C) Overige, aanverwante wijzigingen met name in relatie tot het CBR.

Onderdeel A: functionaliteit Stop Rijbewijs
Op basis van de wijzigingen in artikel 123, eerste lid, onderdeel h van de WVW 1994 wordt het mogelijk om een rechtstreekse vermelding in het CRB te plaatsen van vermissing, diefstal of fraude van zijn/haar rijbewijs.

Indien een burger een melding doet van vermissing, diefstal of fraude, wordt de volgende procedure gevolgd:

1. Op de webdienst logt de burger in met DigiD Midden.
2. Aan de burger worden relevante gegevens getoond.
3. De burger is verplicht een aantal relevante gegevens in te voeren omtrent de melding.
4. De burger gaat akkoord met de gevolgen van de melding, waarmee het rijbewijs ongeldig wordt.
5. In het CRB wordt de datum van registratie van de melding vastgelegd.
6. De burger ontvangt een bevestiging van de melding.

Concreet zullen de volgende activiteiten moeten worden voltooid om de dienst te realiseren:

- Aanpassingen van bedrijfsprocessen bij de RDW.
- Implementatie van de webdienst Stop Rijbewijs.
- Verwerking van de melding in het CRB.
- Aanpassingen van communicatie uitingen en websites RDW.

Onderdeel B: wijzigingen met betrekking tot gevonden rijbewijzen
Het tweede onderdeel betreft gevonden rijbewijzen. Een vermist rijbewijs kan leiden tot misbruik als deze in oneigenlijke handen valt. Om de burger tegen oneigenlijk gebruik te beschermen wordt deze op het moment van terugvinden ongeldig verklaard.
De grondslag voor de nieuwe procedure is te vinden in artikel 123, eerste lid, onderdeel i van de WVW 1994. Indien een rijbewijs wordt gevonden en bij de RDW of de gemeente wordt ingeleverd, wordt het rijbewijs van rechtswege ongeldig en zal de rijbewijshouder van de

RDW een bericht ontvangen op het BRP-adres. In dit bericht wordt de burger erop gewezen dat het gevonden rijbewijs van rechtswege ongeldig is en dat men een nieuw rijbewijs dient aan te vragen.

Concreet zullen de volgende activiteiten moeten worden voltooid om de procedure te realiseren:

- Aanpassingen van bedrijfsprocessen bij de RDW
- Het voor de gemeente mogelijk maken van het verwerken van gevonden rijbewijzen in het CRB.
- Verwerking van deze melding in het CRB.
- Het informeren van de burger over het gevonden rijbewijs.
- Aanpassingen van communicatie uitingen en websites van de RDW.

Onderdeel C: overige, aanverwante wijzigingen met name in relatie tot het CBR
Op basis van de wetgeving zal een aantal andere zaken worden gerealiseerd. Het betreft:

- Het aanpassen van de software zodat door het CBR het rijbewijs ongeldig kan worden verklaard, indien hiervan afstand is gedaan door de burger.
- Uitbreiding van de bevoegdheid tot het ongeldig verklaren van het rijbewijs door de RDW indien een rijbewijs abusievelijk is afgegeven of is afgegeven op basis van onjuiste informatie.

Aandachtspunten met betrekking tot het aanpassen van de regelgeving
De RDW kan zich vinden in de voorgestelde wetgeving en is grotendeels akkoord met het wetsvoorstel Stop Rijbewijs. Hieronder vindt u de onderdelen die volgens de RDW in elk geval aandacht behoeven.

Onderdeel C:
Het voorstel van de RDW is dat gevonden rijbewijzen die bij de gemeente worden ingeleverd, door de gemeente in het CRB worden geregistreerd als een gevonden voorwerp. De melding wordt niet schriftelijk bij de RDW gedaan. De RDW stuurt na registratie (door de gemeente) een brief naar de rijbewijshouder, indien deze met een actueel woonadres in de BRP geregistreerd is.

Onderdeel I:
Voorstel voor wijziging van artikel 123 vernummerd lid 6 (huidig lid 2) om gelijkstelling met EU/EER-rijbewijzen te voorkomen bij vermissing/diefstal/fraude en melding gevonden rijbewijs:

De RDW prefereert een apart artikel te maken van artikel 123 lid 1 onderdelen h en i en de overige nieuwe leden, 2 tot en met 5, zonder gelijkstelling met EU/EER-rijbewijzen. Dit heeft de voorkeur, omdat het registeren van EU/EER rijbewijzen als zijnde vermist of gestolen in Nederland geen invloed heeft op het ongeldig worden van het rijbewijs in het land van afgifte.

Voor het overige is vastgesteld dat in de Memorie van Toelichting uitgebreid wordt bepaald op welke (technische) wijze processen en procedures worden ingericht. Voorstel is om dit enkel op hoofdlijnen te beschrijven. Het gaat hier bijvoorbeeld om de vermelding dat de burger dient in te loggen op de website van Mijn Overheid en de vermelding dat de burger per brief wordt geïnformeerd. De RDW gaat ervanuit dat het inloggen bijvoorbeeld op RDW.nl plaatsvindt en dat bevestiging op een nader te bepalen wijze plaatsvindt. Door niet in detail te treden in de Memorie van Toelichting, blijft de mogelijkheid open om in de toekomst de burger via een andere weg te laten inloggen en de burger op een andere wijze te informeren.

Omdat dit document een concept uitvoeringstoets betreft, worden de overige opmerkingen op de voorgestelde wettekst en Memorie van Toelichting rechtstreeks met betrokkene van HBJZ gecommuniceerd.

Implementatie
Voor de invoering wordt voorgesteld om de onder A, B en C genoemde onderdelen in afzonderlijke fases te implementeren.

Om burgers te kunnen faciliteren in het doen van een adequate melding, wordt voorgesteld om op korte termijn te starten met de functionaliteit Stop Rijbewijs. Deze zal dan binnen de huidige wetgeving al operationeel worden. Ten opzichte van de huidige procedure waarbij de burger schriftelijk een verklaring van vermissing bij de gemeente laat opmaken – een praktijkoplossing voor het niet meer kunnen laten opmaken van een proces-verbaal door de politie – is het kunnen doen van een digitale melding een verbetering voor de burger die naar de mening van de RDW zo spoedig mogelijk moet worden geïmplementeerd.

De overige onderdelen kunnen daarna, in lijn met het wetgevingsproces, verder worden geïmplementeerd.

De precieze implementatiedatum zal worden vastgesteld op basis van planning en prioritering binnen de RDW. Met uw ministerie en het CBR zullen de implementatiedata voor de overige onderdelen van het wetsvoorstel worden afgestemd.

Kosten
De kosten voor het volledige traject zijn op dit moment nog niet in detail vast te stellen. Voor onderdeel A: functionaliteit Stop Rijbewijs wordt ingeschat dat hiervoor indicatief 1.500 ICT uren benodigd zijn.

Conclusie
In uw brief wordt nog geen datum van inwerkingtreding genoemd. Zoals aangegeven stelt de RDW voor om het voor burgers op zeer korte termijn mogelijk te maken om bij de RDW digitaal melding te maken van vermissing, diefstal of fraude van het rijbewijs, onafhankelijk van de datum van inwerkingtreding van de wet.

Ik ga er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De directie van de RDW,

wob weigeringsgrond

Algemeen Directeur